

RECEPȚIONAT

Ministerul Educației și Cercetării

_____ 2025

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2025

MUZEUL NAȚIONAL DE ETNOGRAFIE ȘI ISTORIE NATURALĂ
SECȚIILE ETNOGRAFIE ȘI ȘTIINȚELE NATURII

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL

pentru etapa 2024

privind realizarea subprogramului de cercetare în cadrul
programului instituțional de cercetare al organizației (2024-2027)

Titlul subprogramului: **Dimensiunile valorice ale patrimoniului muzeal în procesul de**
afirmare a reperelor identitare ale Republicii Moldova pe plan european

Prioritatea strategică: **IV. Provocări societale**

Codul subprogramului: **19.01.01**

Directorul unității de cercetare VICOL Petru _____

Coordonatorul subprogramului
de cercetare PROHIN Andrei _____

Chișinău, 2025

CUPRINS

- 1. Scopul și obiectivele etapei 2024**
- 2. Acțiunile planificate pentru etapa 2024**
- 3. Acțiunile realizate în 2024**
- 4. Rezultatele obținute**
- 5. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute**
- 6. Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de publicații**
- 7. Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de prezentări la foruri științifice (opțional)**
- 8. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în subprogram în mass-media (opțional)**
- 9. Colaborare la nivel național și internațional (opțional)**
- 10. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2024 de membrii echipei subprogramului (opțional)**
- 11. Dificultăți în realizarea subprogramului (financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.) (opțional)**
- 12. Concluzii**

1. Scopul și obiectivele etapei 2024

Scopul: Cercetarea multidimensională a patrimoniului muzeal

Obiectivele: 1. Descrierea științifică, digitizarea, conservarea și modernizarea condițiilor de păstrare a colecțiilor muzeale;

2. Realizarea expozițiilor de noutate științifică consacrate patrimoniului etnografic și natural;

3. Clasarea bunurilor culturale din patrimoniul muzeal în „Registrul Patrimoniului Cultural Național Mobil”;

4. Prezentarea comunicărilor științifice, publicarea cărților, articolelor și suporturilor documentare dedicate patrimoniului etnografic și natural.

2. Acțiunile planificate pentru etapa 2024

1. Elaborarea fișelor analitice și a dosarelor de clasare ale pieselor muzeale (etnografie, științele naturii) în *Registrul Patrimoniului Cultural Național Mobil*.

2. Realizarea anuală a expozițiilor de noutate științifică, dedicate patrimoniului etnografic și natural din Republica Moldova, valorificând colecțiile muzeale, ale altor instituții și persoanelor private.

3. Publicarea a două numere ale revistei *Buletin Științific. Revistă de Etnografie, Științele Naturii și Muzeologie*.

4. Elaborarea unei monografii consacrate patrimoniului etnografic (material și imaterial) al comunei Lozova, raionul Strășeni.

5. Organizarea anuală a 2 conferințe științifice: a) „Istorie, etnografie și spiritualitate în viziunea personalităților basarabene din a doua jum. sec. XIX – prima jum. sec. XX”; b) „Perspective contemporane în etnologie, muzeologie și științele naturii”.

3. Acțiunile realizate în 2024

1. Cercetătorii Secțiilor Etnografie și Științele Naturii au elaborat și digitizat **395 de fișe analitice** ale bunurilor de patrimoniu. Au fost pregătite **3 dosare de clasare (27 de piese)** care, în cadrul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, au fost aprobate pentru înscriere în *Registrul Patrimoniului Cultural Național Mobil*.

2. Au fost organizate **12 expoziții** din patrimoniul muzeului și al altor instituții, vernisate în republică și peste hotare: Expoziția „Arta cămășii cu altiță” (Liceul Teoretic Republican „Aristotel”, 23-29.02.2024); Expoziția „Mărțișorul – parte din patrimoniul mondial al umanității” (MNEIN, 29.02-31.03.2024); Expoziția „Toiagul stăreției – scară spre înviere. Piese din patrimoniul Mănăstirii Răciula, Călărași” (MNEIN, 07.05-21.07.2024), Expoziția „Scoarțe de

Căușeni” (Muzeul Țării Crișurilor, Oradea, România, 30.05.-28.07.2024), Expoziția „Portul tradițional – marcă identitară” (Parlamentul Republicii Moldova, 25-26.06.2024), Expoziția „Dor de codru, dor de port” (Muzeul de Istorie și Etnografie, Călărași, 28.06-30.07.2024), Expoziția „Perpetuarea portului tradițional în creațiile meșterilor populari”, în cadrul Zilei Naționale a Portului Popular (MNEIN, 30.06. –31.07.2024), Expoziția Filatelică „Trepte spre Performanță” (MNEIN, 26.07-22.12.2024), Expoziția „Arta cămășii cu altiță” (USM, 27.08-31.08.2024), Expoziția „Patrimoniul cultural al Republicii Moldova – parte integrantă a moștenirii culturale europene” (Biblioteca Națională, 24.09-10.12.2024), Expoziția de fotografii „Generații de muzeografi-fotografi în serviciul societății. Omagiu Muzeului la 135 de ani” (MNEIN, 24.10.2024-prezent), Expoziția „Cerul cu stelele, pământul cu florile și omul cu rânduilele”, în cadrul Târgului Național al Covorului „Covorul Dorului” (MNEIN, 21.12.2024-26.01.2025).

3. Au fost elaborate, recenzate și redactate articolele pentru 2 fascicule ale revistei *Buletin Științific*, nr. 37 (50) (*Științele Naturii*), nr. 38-39 (51-52) (*Etnografie și Muzeologie*). Revista e în proces de editare.

4. A continuat acumularea materialelor pentru monografia satului Lozova.

5. Au fost organizate **2 conferințe științifice și o masă rotundă**: a) Conferința Științifică „Istorie, etnografie și spiritualitate în viziunea personalităților basarabene din a doua jum. sec. XIX – prima jum. sec. XX. In memoriam acad. Iustin Frățiman”. Ediția a V-a (24.09.2024); b) Conferința științifică „Perspective contemporane de cercetare în etnologie, muzeologie și științele naturii”. Ediția a XXXV-a (23.10.2024); c) Masa rotundă „Solurile Moldovei – patrimoniu național”, consacrată Zilei Mondiale a Solului (5.12.2024).

6. A fost elaborată fișa elementului „Arta interpretării la cobză”, fiind înscrisă în lista *Elementelor vii de patrimoniu cultural imaterial* a Republicii Moldova. Fișa a fost tradusă în engleză. În cooperare cu colegii din România, a fost pregătit și prezentat la UNESCO dosarul „Cobza – cunoștințe, tehnici și muzici tradiționale”. Au fost făcute fotografii și filmări pentru dosarul respectiv, încheiate acorduri (în română și engleză) cu interpreții la cobză și instituțiile responsabile pentru menținerea viabilității interpretării la cobză.

7. În perioada 3-6 iunie 2024, a fost organizat Trainingul „Implicarea comunităților locale în planificarea și implementarea strategiilor de salvagardare a patrimoniului cultural imaterial în Republica Moldova”, eveniment desfășurat sub egida UNESCO și a Ministerului Culturii.

8. Au fost întreprinse deplasări de documentare științifică în localitățile: Drăgușenii Noi (Ialoveni), Boșcana și Coșnița (Criuleni) (studierea caselor tradiționale); Mănăstirea Răciula (studierea obiectelor de patrimoniu etnografic și bisericesc); Muzeul de Studiere a Ținutului Edineț (documentarea colecțiilor pedologice); Rezervația naturală Țâpova-Saharna (cercetarea florei rupestre); Bălți (Centrul Național de Cercetare și Producere a Semințelor, Sectorul *Selecția*);

Rezervația științifică *Codrui* (cercetări pedologice); Gura Galbenă (lucrări de teren în cadrul sitului paleontologic). De asemenea, au fost cercetate fondurile de arhivă din cadrul Agenției Naționale a Arhivelor (documentarea aspectelor vieții cotidiene în RSSM), a arhivei și muzeului fostei Universități Agrare de Stat din Moldova (activitatea profesorilor universitari Haralamb Vasiliu și Nicolae Florov; documentarea colecției de monolite de sol).

4. Rezultatele obținute

Documentarea științifică a patrimoniului muzeal.

Botanică. Au fost inventariate 1032 exemplare de ierbar, din 19 mape de ierbar din Colecția Botanică a MNEIN. A fost evaluată starea lor de conservare și reconsiderată valoarea lor patrimonială.

Zoologie. Au fost documentate 20 de piese din Colecția de preparate umede din patrimoniul muzeal. În acest mod, au fost reactualizate denumirile în română și latină, fiind determinate exact denumirile științifice pentru 6 specii, conform taxonomiei moderne.

În scopul reamenajării expoziției permanente din Sala *Cartea Roșie a Republicii Moldova*, a fost evaluată starea de conservare a pieselor din sală, verificate și actualizate informațiile ce țin de evidență (colectare și preparare, istoricul intrării în muzeu, denumiri literare și științifice, etc.), unele piese au fost selectate și transmise pentru restaurare estetică. În rezultat, a fost reamenajată expoziția, cu respectarea conceptului inițial.

Au fost cercetate și documentate 18 piese (păsări împăiate) din Colecția Ornitologică a muzeului, preparate la sfârșitul sec. XIX – începutul sec. XX, de către Franz și Albina Ostermann. A fost redactat și actualizat întregul set taxonomic ce ține de denumirile speciilor în limbile română și latină, fiind racordat la sistematica și standardele moderne.

Au fost redactate științific 20 de fișe analitice de evidență pentru piesele din Colecția de Crustacee, Pești, Amfibieni și Reptile, din cadrul Colecției Zoologice.

Paleontologie și geologie. Au fost inventariate și fotografiate 170 piese paleontologice din situl paleontologic Butești.

Au fost prelucrate primar, inventariate și fotografiate 156 piese paleontologice și minerale din diferite locații, cu depozitarea lor în depozitul de paleontologie.

Au fost reconstruite craniul și vertebrele de *Mammuthus primigenius* din situl paleontologic Butești și reîntregită o mandibulă de rinocer preistoric din Expoziția permanentă a MNEIN.

În urma transferului probelor de minerale din viitorul laborator în depozit, piesele au fost inventariate, fotografiate, introduse în tabel și traduse în română.

Pedologie. Prin inventarierea colecției de monolite de soluri, prelevate în rezultatul expediției lui V. Ufnarovski și L. Șteiler, în 1959, au fost restabilite informațiile despre locația prelevării a 23 de monolite.

Colecția Pedologică a MNEIN s-a completat cu un monolit de Cernoziom tipic virgin din Stepă Bălților, prelevat de cercetătorii Institutului de Ecologie și Geografie și Facultatea de Biologie și Geoștiințe a USM, în colaborare cu Secția Științele Naturii a MNEIN.

A fost elaborată prima redacție a Conceptului de actualizare, reorganizare și reamenajare a Sălii „Solurile Republicii Moldova” din cadrul Expoziției permanente.

A fost efectuată redactarea literară și științifică a monografiei colective *Colecțiile pedologice din patrimoniul unor instituții de cercetare din Republica Moldova* (autori: S. Curcubăt, S. Pană, I. Badiuc).

Etnografie. În rezultatul inventarierii a 1222 piese de lemn decorativ, a fost documentată istoria obiectelor, valoarea lor patrimonială și starea de conservare.

Filatelic. Urmare a inventarierii și scanării colecției filatelice a MNEIN, au fost identificate sursele de completare a colecției de cărți poștale.

Monitorizarea și îngrijirea Grădinii Botanice a muzeului.

A fost efectuată inventarierea detaliată a arborilor și arbuștilor din cadrul microexpozițiilor cu floră autohtonă a Grădinii Botanice a MNEIN.

În scopul completării genofondului Grădinii Botanice cu specii de arbori specifici arealului geobotanic al Republicii Moldova, au fost plantate 14 exemplare de arbori (fag european, carpen comun, gorun). Au fost întreprinse lucrări sanitare de urgență, în Grădina Botanică, pentru înlăturarea consecințelor cauzate de intemperiile naturii.

A fost organizată prelucrarea cu insecticid a soiurilor de trandafiri, plantelor de merișor din spațiile verzi cu floră ornamentală adiacente clădirii administrative a MNEIN și cu substanțe antifungice a puieților de gorun, recent plantați în Grădina Botanică a MNEIN, care au fost afectați de făinarie. Au fost întreprinse lucrări de curățire sanitară a arborelui de glicinie din microexpoziția cu floră ornamentală a muzeului.

Au fost traduse, în limba engleză, textele pentru panourile informative, pentru foișorul și havuzul din Grădina Botanică a MNEIN.

A fost elaborat proiectul *Amenajarea, completarea, valorificarea și promovarea Grădinii Botanice și Vivariului din cadrul Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală*, pentru depunerea acestuia la programul de granturi al Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova, România.

Studiarea temelor individuale din domeniile etnografiei, muzeologiei și științelor naturii.

Pentru a determina particularitățile locale ale covoarelor, a fost relevat specificul tehnic, artistic și stilistic al scoarțelor de Camenca (Transnistria). Valorificând colecția muzeală, a fost publicat un catalog cu scoarțe și alte tipuri de covoare tradiționale din zona raionului Camenca.

Au fost documentate amănunțit evoluția viziunilor privind construirea unui muzeu al arhitecturii populare la Chișinău. Comparativ cu istoriografia existentă, au fost aduse contribuții inedite la tipologia satelor dintre Nistru și Prut, clasificarea caselor conform particularităților arhitectonice, amenajarea interiorului locuinței tradiționale. A fost pregătit pentru tipar manuscrisul cărții „Muzeul Satului, Chișinău (In memoriam arhitectului Eugen Bâzgu)”, vol. 1.

A fost relevată contribuția scriitorilor pașoptiști (M. Kogălniceanu, V. Alecsandri, G. Barițiu) în aprecierea valorii patrimoniale a portului popular românesc.

Pornind de la însemnările de călătorie ale lui Nicolae Iorga în Basarabia, au fost analizate particularitățile portului popular din Basarabia la începutul secolului XX, valențele sociale ale portului, continuitatea identității românești în mediul rural.

A fost relevată contribuția istoricului Paul Mihail la cercetarea patrimoniului etnografic și al culturii tradiționale din Basarabia. A fost pusă în lumină valoarea memorială a cărților (de istorie, etnografie, lingvistică) din biblioteca familiei savanților Paul și Zamfira Mihail.

În baza documentelor de arhivă și a fotografiilor din patrimoniul MNEIN, au fost elucidate transformările în vestimentația populației urbane și rurale din RSS Moldovenească. De asemenea a fost valorificată experiența utilizării metodei documentării vizuale în cercetările cu caracter istoric și etnografic din Basarabia și RSS Moldovenească.

În urma analizei operelor lui Mircea Eliade, a fost elucidată viziunea filosofului asupra conceptului de cotidian și a vieții cotidiene.

Valorificând surse inedite de arhivă și istoria orală, au fost analizate formele de recreere în RSSM, modalitățile de impunere a ideologiei comuniste în domeniul sărbătorilor, precum și limitele politicii respective.

A fost studiată valorificarea speciilor de arțar, plop, dud, corn, măr în civilizația tradițională românească. Au fost determinate utilizarea lor pentru confecționarea obiectelor de uz casnic, proprietățile terapeutice (în medicina populară) și reprezentările folclorice asociate acestor pomi.

Au fost relevate provocările turismului accesibil în Republica Moldova, respectarea codului de etică în muzee, în special, atitudinea față de persoanele cu dizabilități. A fost valorificată experiența muzeelor de peste hotare în incluziunea copiilor cu dizabilități prin pedagogia muzeală, accesul la patrimoniul muzeal pentru persoanele cu dizabilități și rolul artei ca experiență multi-senzorială. Aceste cercetări au contribuit la valorificarea patrimoniului muzeal ca instrument de incluziune socială și educațională.

Documentarea și salvagardarea patrimoniului cultural imaterial.

În cadrul pregătirii dosarului UNESCO „Cobza – cunoștințe, tehnici și muzici tradiționale”, au fost evidențiate etapele evoluției tradiției interpretării la cobză în spațiul basarabean pe parcursul secolelor XIX-XX, valențele sociale ale acestei practici muzicale, purtătorii actuali ai interpretării la cobză, dimensiunile sale artistice și culturale, la etapa contemporană. Au fost identificate mărturii documentare (unele inedite) și iconografice privind activitatea cobzarilor în Basarabia. Mărturiile respective au fost incluse în fișa elementului viu de patrimoniu cultural imaterial „Arta interpretării la cobză”, fiind înscris în Registrul Național al Patrimoniului Cultural Imaterial. De asemenea, în cadrul acordurilor cu purtătorii de tradiție, au fost relevate modalitățile de însușire și perpetuare a repertoriului la cobză în perioada postbelică, până în prezent.

În vederea promovării „Artei cămășii cu altiță – element de identitate culturală în România și Republica Moldova”, înscris în *Lista reprezentativă UNESCO a patrimoniului cultural imaterial al umanității*, au fost stabilite și puse în circuitul științific contribuțiile șezătorilor din zilele noastre la perpetuarea celor mai reprezentative tehnici și principii decorative ale acestei haine emblematice.

În cadrul training-ului „Participarea comunităților în elaborarea și implementarea planurilor de salvagardare a patrimoniului cultural imaterial”, organizat cu susținerea UNESCO, au fost realizate analize pe marginea cadrului normativ de salvagardare a patrimoniului cultural imaterial în Republica Moldova, recomandările UNESCO privind dezvoltarea planurilor de salvagardare. De asemenea, în cadrul Adunării Anuale a Experților în Patrimoniu Cultural Imaterial din Sud-Estul Europei, organizată la Universitatea din Varșovia, a fost evaluată experiența administrației municipiului Chișinău de a pune în valoare elemente ale culturii tradiționale.

5. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute

Investigațiile întreprinse pe parcursul anului 2024 au contribuit la punerea în circuitul științific a mai multor informații inedite, din documentele de arhivă, colecțiile muzeale și cercetările de teren. Autorii au abordat teme de actualitate, aspecte noi sau mai puțin cercetate în spațiul Republicii Moldova. Aceste contribuții inedite vizează, în special, așezările și locuințele rurale tradiționale, viața cotidiană în RSS Moldovenească, accesul persoanelor cu dizabilități la patrimoniul muzeal, solurile Republicii Moldova, vestigii paleontologice recent descoperite, strategiile de salvagardare a patrimoniului imaterial ș.a.

Prin elaborarea fișelor analitice ale pieselor din diferite colecții muzeale, digitizarea lor și elaborarea dosarelor de clasare, sunt puse la dispoziția comunității științifice surse documentare referitoare la diverse categorii ale patrimoniului cultural național. Colecțiile muzeale sunt solicitate, mai ales, de meșterii populari și creatorii contemporani de vestimentație și textile de

interior. Angajații muzeului, care oferă regulat consultații în acest domeniu, îndrumă toți creatorii să urmeze ornamentica, principiile de confecționare consacrate de tradiția populară. Cercetările întreprinse oferă astfel un important suport pentru activitatea economică a creatorilor menționați.

Membrii echipei de cercetare, care au participat la manifestări științifice și culturale peste hotare, au contribuit astfel la promovarea patrimoniului cultural și natural al Republicii Moldova, la o mai bună cunoaștere a istoriei și realităților sociale de la noi. Acest fapt contribuie la fortificarea relațiilor de cooperare, în plan științific, cu țările din Uniunea Europeană.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de publicații

În anul 2024, membrii echipei de cercetare au publicat:

Monografii științifice – 1

Alte volume (catalog, culegere de documente, carte de popularizare) – 5

Articole științifice – 12

Manuale – 2

Teze ale comunicărilor prezentate la conferințe științifice – 31

Lista completă a publicațiilor e prezentată în Anexa nr. 2. În afară de rubricile incluse în Anexa nr. 2, au fost prezentate încă **28 de comunicări științifice** (fără publicarea tezelor) la conferințe din țară și de peste hotare. Au mai fost publicate **12 articole de popularizare**.

7. Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor)

Comunicări susținute la conferințe internaționale (peste hotare) – 11

1. BUZILĂ, V. „Încadrarea fluierașelor și a țuruielor în sistemul pseudo-instrumentelor muzicale”. Comunicare susținută la Simpozionul Patrimoniului Cultural Imaterial „Sănătatea minții, trupului și sufletului. Salvagardarea elementelor patrimoniului cultural imaterial prin actualizarea practicilor și a obiceiurilor populare”. Ediția a IV-a, Pitești, 9-12 mai 2024.

2. BUZILĂ, V. „Parcursul istoric al iei de la imaginile antice la înscrierea Artei cămășii cu altiță element de identitatea culturală în România și Republica Moldova pe Lista reprezentativă UNESCO a patrimoniului cultural imaterial al umanității”. Comunicare susținută la Simpozionul Iei. Chateau de Solitude, Bruxelles, organizat de Ambasadele Republicii Moldova și României în Bruxelles, 22.06.2024.

3. BUZILĂ, V. „Sânzienele și Drăgaicele ca spirite vegetaționale”. Comunicare susținută la Simpozionul Iei. Chateau de Solitude, Bruxelles, organizat de Ambasadele Republicii Moldova și României în Bruxelles, 23.06.2024.

4. BUZILĂ, V. „Victor Teleucă: două decenii de afirmare a discursului publicistic prin săptămânalele Cultura și Literatura și arta (1964-1983)”. Comunicare susținută la Congresul Internațional de Istorie a Presei, ediția a XVII-a, Iași, Universitatea „A.I. Cuza”, 27-28 septembrie 2024.

5. BUZILĂ, V. „Funcții și semnificații ale cămășii cu altiță din Moldova”. Comunicare susținută la Conferința Asociației Științelor Etnologice din România (ASER), Ediția a XX-a, „Dinamica tradiției. Realități culturale și reflecții teoretice”, Institutul de Cercetări Avansate de Mediu, Timișoara, 21-23 noiembrie 2024.

6. COJOCARI, E. „Evoluția rețelei muzeale în Republica Moldova în anii 1990-2022”. Comunicare susținută la Conferința „European Doctoral Conference of history and heritage”, Centrul Internațional de Conferințe a Universității „Valahia” din Târgoviște, 4-5 aprilie 2024.

7. COJOCARI, E. „Asigurarea accesului la instituțiile muzeale a persoanelor cu necesități speciale”. Comunicare susținută la Conferința doctoranzilor în domeniul istoriei, Universitatea „Ovidius” din Constanța, 27 aprilie 2024.

8. DOLGHI, A. „Transformările în vestimentația populației RSS Moldovenești în contextul realităților sociale și economice din anii 1944-1961”. Comunicare susținută la Sesiunea anuală internațională de comunicări științifice a Muzeului Țării Făgărașului „Valer Literat”. Făgăraș, România. 4-6 septembrie 2024.

9. DOLGHI, A. „Utilizarea fotografiei în cercetările etnografice și sociologice din Basarabia (1918-1940)”. Comunicare susținută la Simpozionul Național „România Mare: Unitate, continuitate, diversitate și spiritualitate”, Huși, România, 28 noiembrie 2024.

10. PROHIN, A. „Rolul comunității școlare în salvagardarea unor elemente de patrimoniu cultural imaterial”. Comunicare prezentată la Conferința internațională de etno-didactică „Cultura tradițională în școală”, Iași, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Centrul Județean al Culturii Tradiționale Iași, 16.05.2024.

11. PROHIN, A., RASTRAȘANU, M. „Public policies and living heritage in urban environment: Republic of Moldova”. Comunicare prezentată la „18th Annual Meeting of the South-East European Experts Network on Intangible Cultural Heritage”, Universitatea din Varșovia, Polonia, 10.10.2024.

Comunicări susținute la conferințe internaționale, organizate în R. Moldova – 4

1. PROHIN, A. „Portul popular românesc în conștiința pașoptiștilor”. Comunicare prezentată la Conferința științifică „România și Republica Moldova: patrimoniu cultural și destin european comun”, USM, 25.04.2024.

2. PROHIN, A. „Portul popular din Basarabia în însemnările de călătorie ale lui Nicolae Iorga”. Comunicare prezentată la Conferința științifică internațională „Învățământul artistic – dimensiuni culturale”, AMTAP, 26.04.2024.

3. REȘETNIC, E. „Evoluția obiceiurilor de nuntă în Moldova sovietică”. Comunicare prezentată la Simpozionul Internațional de Etnologie, dedicat Zilei Universale a Iei și Zilei Naționale a Portului Popular, Chișinău, Institutul Patrimoniului Cultural, 20-21 iunie 2024.

4. VICOL Petru. „Proiectul de restaurare a clădirii fostei conduceri a Zemstvei Guberniale a Basarabiei – monument de arhitectură, artă și istorie”. Comunicare prezentată la Conferința științifică „România și Republica Moldova: patrimoniu cultural și destin european comun”, USM, 25.04.2024.

Comunicări susținute la conferințe naționale, cu participare internațională – 4

1. DOLGHI, A. „Viața cotidiană a muncitorilor din orașul Chișinău în anii 1944-1961”. Comunicare prezentată la Conferința Științifică Anuală cu participare internațională. „Cercetare, Inovare, Dezvoltare”. UPSC „Ion Creangă”, Chișinău, 19 aprilie 2024.

2. DOLGHI, A. „Politica statului sovietic față de copiii orfani în RASSM (1924-1940)”. Comunicare susținută la Conferința științifică cu participare internațională „100 de ani de la constituirea RASS Moldovenești”, Asociația Istoricilor „Al. Moșanu” din Republica Moldova, Biblioteca Națională a Republicii Moldova, 10 octombrie 2024.

3. DOLGHI, A. „Reprezentări ale cotidianului în opera științifică și literară a lui Mircea Eliade”. Comunicare susținută la Conferința științifică națională cu participare internațională „Probleme Sensibile și Controversate ale Societății Contemporane”, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, 25-26 octombrie 2024.

4. PROHIN, A. „Ștefan cel Mare și Mănăstirea Horodiște (Țipova): mărturii pierdute, legende”. Comunicare prezentată la Conferința științifică, cu participare internațională, „Ștefan cel Mare și Sfânt în memoria posterității”, organizată de Biblioteca „Ștefan cel Mare” din Chișinău, 17.07.2024.

Comunicări susținute la conferințe naționale – 9

1. BADIUC, I. „Conservarea, cercetarea și valorificarea Colecției Pedologice a Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală”. Comunicare susținută la Masa rotundă „Soluțiile Republicii Moldova – patrimoniu național”, MNEIN, 3.12.2024.

2. BADIUC, I. „Digitizarea bunurilor culturale - instrument de promovare și includere în circuitul economic”. Comunicare susținută la Școala de Antreprenariat Digital în Turism,

organizată în cadrul Proiectului *Educație antreprenorială prin digitalizare în turism pe întreg lanțul valoric*, Comrat, 3.06.2024; Soroca, 20.06.2024.

3. BUZILĂ, V. „Patrimoniul care ne unește”. Comunicare susținută la Biblioteca Ovidius, cu ocazia celor 30 de ani de la înființare. 27.05.24.

4. BUZILĂ, V. „Cămașa cu altiță și costumul tradițional – surse de afirmare a identității locale”. Comunicare susținută la Conferința „Protejarea și valorificarea patrimoniului textil prin indicații geografice”, organizată de AGEPI și MNEIN, 17.09.2024.

5. COJOCARI, E. „Arta ca experiență multisenzorială: accesibilitatea muzeelor pentru persoanele nevăzătoare”. Comunicare susținută la Conferința Științifică Anuală a Muzeului Național de Artă a Moldovei, 27 noiembrie 2024.

6. COJOCARI, E. „Codul de etică și deontologie în muzeu: atitudinea față de persoanele cu necesități speciale”. Comunicare susținută la Conferința științifică națională cu participare internațională „Protecția Drepturilor persoanelor cu dizabilități: abordări multidisciplinare”. Chișinău, 28-29 noiembrie 2024.

7. DUDNICENCO, N. „Cunoștințe ale poporului român referitoare la arborele de dud”. Comunicare susținută la Simpozionul Internațional de Etnologie, dedicat Zilei Universale a Iei și Zilei Naționale a Portului Popular, Institutul Patrimoniului Cultural, 20 iunie 2024.

8. PROHIN, A. „Scoarțele tradiționale ca parte a patrimoniului cultural”. Comunicare prezentată în cadrul Conferinței „Importanța și beneficiile protecției indicațiilor geografice în conservarea și promovarea patrimoniului cultural”, organizată de AGEPI, 24.09.2024.

9. PROHIN, A. „Condițiile de înscriere în Lista patrimoniului mondial UNESCO”. Comunicare prezentată la Masa rotundă „Solurile Republicii Moldova – patrimoniu național”, organizată de MNEIN, la 3.12.2024.

8. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în subprogram în mass-media

1. BUZILĂ Varvara. Expediția „În căutarea Florii Vieții”, cercetare realizată în anul 2019. Radio Moldova, 17.02.2024.

2. BUZILĂ Varvara. Despre Dragobete. TVR Moldova, Telematinal, 22.02.2024.

3. BUZILĂ Varvara. Emisiune despre pictorița Galina Vieru, promotoare a patrimoniului cultural. TV Moldova 1, emisiunea Tezaur, 16.03.2014.

4. BUZILĂ Varvara Expoziția de scoarțe din Muzeul Țăranului Român, organizată cu prilejul a 106 ani de la unirea Basarabiei cu România. TV Moldova 1, emisiunea „Tezaur” (cu redactorul Irina Ropot), 28.03.2024.

5. BUZILĂ Varvara. Tradiții de Paști. Europa Liberă, emisiunea „Despre tradiții vechi și noi de Paști”, 1.05.2024.

6. BUZILĂ Varvara. Tradiții de Paști. Moldova Agroindbank, emisiunea „Despre bucuriile de Paști”, 1.05.2024
7. BUZILĂ Varvara. Festivalul tradițiilor românești, desfășurat la Grădina Botanică. TV Moldova 1, Emisiunea Tezaur, 19.05.2024.
8. BUZILĂ Varvara. Lansarea cărții „Creatori, purtători și admiratori ai costumului tradițional la începutul secolului al XXI-lea”, ediția a II-a, Ch.: Editura Epigraf, 2024. Radio Moldova, emisiunea „Zi de zi”, 25.05.2024.
9. BUZILĂ Varvara. Ie versus cămașa cu alțiță. Radio Moldova, emisiunea „Zi de zi”, 14.06.2024.
10. BUZILĂ Varvara. Conferința Institutului Patrimoniului Cultural, dedicată Zilei Universale a Iei și Zilei Naționale a Portului Popular. TV Moldova 1, Emisiunea Tezaur, 21.05.2024.
11. BUZILĂ Varvara. Ziua Națională a Portului Popular. TVR Moldova, Emisiunea Obiectiv Comun, 28.06.2024.
12. BUZILĂ Varvara. Simpozionul Iei 2024, desfășurat la Bruxelles, pe 22-23 iunie 2024. Radio Moldova, Emisiunea „Magazin Cultural”, 29.06.2024.
13. CANDU Teodor. Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, 135 de ani de activitate. TVR Moldova, Emisiunea Obiectiv Comun, 01.11.2024.
14. COJOCARI Elena. Practicile asociate zilei de 1 Martie. TVR Moldova, emisiunea „Tradiții”, realizată de Tatiana Slivca, 28 februarie 2024.
15. COJOCARI Elena. Atelierele de confecționare a măștișoarelor tradiționale la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală. Radio Moldova, Știri culturale, emisiune realizată de Pavel Cepraga, 28 februarie 2024.
16. COJOCARI Elena. Muzeul accesibil persoanelor cu dizabilități de auz: prezentarea bunelor practici oferite de muzeu beneficiarilor Asociației Surzilor din Republica Moldova. TV Vocea Basarabiei, emisiune realizată de Diana Ciobanu, 29 februarie 2024.
17. COJOCARI Elena. Tradiții de familie și experiența de muzeograf. Radio Moldova, emisiunea „Album de familie”, realizată de Svetlana Sârbu, 3 martie 2024.
18. COJOCARI Elena. Conacul Balioz. Portalul „Călătorii cu Gust”, realizat de Vitalie Guțu, 8 martie 2024.
19. COJOCARI Elena. Monumentele de artă și patrimoniu. Speranța TV, emisiunea Focus, realizată de Anatolie Tănase, 1 aprilie 2024.
20. COJOCARI Elena. Ziua Internațională a Muzeelor și Noaptea Europeană a Muzeelor – scopul activităților muzeale și impactul lor. Speranța TV, emisiunea Focus, realizată de Anatolie Tănase, 18 mai 2024.

21. COJOCARI Elena. Activitățile MNEIN dedicate Zilei Internaționale a Muzeelor. TV Moldova 1 Știri, 18 mai 2024.
22. COJOCARI Elena. Promovarea costumului național. Radio Moldova 1, emisiunea Acasă și în lume, 30 iunie 2024.
23. DOLGHI Adrian. Viața cotidiană în RSS Moldovenească în anii 1944-1961. TVR Moldova, emisiunea „Lecția de istorie”, 14.12.2024.
24. PROHIN Andrei. Tradiția Mărțișorului. Portalul „Internetu grăiește”, 9.02.2024.
25. PROHIN Andrei. Expoziția „Țesături din centrul Moldovei...”. Moldova 1, emisiunea „Mesager”, 13.02.2024.
26. PROHIN Andrei. Ornamentele populare ale porților de lemn. TVR Moldova, emisiunea „Tradiții”, 10.03.2024
27. PROHIN Andrei. Semnificațiile Mărțișorului. TVR Moldova, emisiunea „Tradiții”, 27.02.2024.
28. PROHIN Andrei. Lansarea „Anuarului Muzeului Etnografic al Moldovei”, vol. XXIII, 2023. Moldova 1, emisiunea „Mesager”, 13.03.2024.
29. PROHIN Andrei. Expoziția „Scoarțe românești din patrimoniul Muzeului Național al Țăranului Român”. TVR Moldova, emisiunea „Tradiții”, 28.03.2024.
30. PROHIN Andrei. Expoziția „Scoarțe românești din patrimoniul Muzeului Național al Țăranului Român”. Personalitatea Mariei Pelivan. Radio Iași, emisiunea „Tradiții”, 4.04.2024.
31. PROHIN Andrei. Expoziția „Scoarțe de Căușeni din patrimoniul Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală”, vernisată la Muzeul Țării Crișurilor, Oradea. Radio Moldova, emisiunea „Album duminical”, 1.06.2024.
32. VICOL Petru. Lansările de carte din cadrul MNEIN. TVR Moldova, emisiunea „TeleMatinal”, 13.03.2024.
33. VICOL Petru. Expoziția „Scoarțe de Căușeni...”, vernisată la Muzeul Țării Crișurilor, Oradea. TVR Moldova, emisiunea „Bună dimineața”, 3.06.2024.
34. VICOL Petru. Ziua Națională a Portului Popular, ediția a IX-a. TVR Moldova, emisiunea „Bună dimineața”, 28.06.2024.

9. Colaborare la nivel național și internațional

În baza Acordului de colaborare a Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală cu Universitatea de Stat din Moldova, au fost organizate lecții practice în cadrul Grădinii Botanice și Vivariu, pentru studenții Facultății de Biologie și Geștiințe, specialitățile Biologie; Ecologie; Arhitectură peisajeră și amenajarea spațiilor verzi; Facultatea de Științe Economice, specialitatea Servicii hoteliere, turism și agrement.

Ca răspuns la scrisoarea parvenită de la Cabinetul Avocatului Iorga Iulian, în cadrul unei proceduri administrative pendinte pe rolul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, a fost elaborată o consultație științifică de specialitate referitoare la deosebirile dintre două specii de păsări: barză albă (*Ciconia ciconia*) și cocor (*Grus grus*).

O parte dintre cercetători au colaborat cu instituții de învățământ superior. Au susținut 8 cursuri universitare la Universitatea de Stat din Moldova, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”. Au elaborat recenzii la teze de licență și masterat (în domeniile patrimoniului cultural, etnografiei, biologiei moleculare), au acordat consultații de specialitate în calitate de conducători științifici.

Au fost stabilite relații de colaborare cu Centrul Național de Cercetare și Producere a Semințelor din Bălți. A fost prelevat un monolit de cernoziom tipic virgin din stepa Bălților, de pe teritoriul Sectorului „Selecția”. De asemenea, au fost preluate probe de sol pentru cercetările ulterioare, efectuate în cadrul laboratoarelor de specialitate. Tot în cadrul acestei deplasări a fost organizată o întrunire de lucru cu directorul acestei instituții, B. Boincean, dr. hab., prof. cerc., membru corespondent al AȘM.

Muzeul a participat în cadrul Programului *Muzeele Viitorului*, susținut financiar de ambasadele Marii Britanii și Suediei. Cercetătorii au oferit suport științific pentru dezvoltarea unor aplicații digitale moderne, punând în valoare semnificațiile Pomului Vieții, simbolurilor din arta populară și fauna preistorică de pe teritoriul țării noastre.

A continuat cooperarea cu UNESCO și instituțiile afiliate. Membrii echipei de cercetători au participat la Adunarea anuală a experților în patrimoniu imaterial din sud-estul Europei, Adunarea generală a Centrului regional UNESCO din Sofia, precum și la alte sesiuni tematice (online). Au prezentat informații și analize referitoare la salvagardarea patrimoniului cultural imaterial al Republicii Moldova.

10. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2024 de membrii echipei subprogramului (opțional)

11. Dificultăți în realizarea subprogramului (financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.)

Colectivul de cercetători a fost afectat de noua metodologie de finanțare a cercetării. Ne referim la prevederea că, în schema de încadrare, aprobată de Ministerul Educației și Cercetării, nu am putut angaja unii cercetători care, timp de mai mulți ani, au lucrat prin cumul extern. În această calitate, la muzeu au activat specialiști în entomologie, paleontologie și geologie, angajați de bază la fostele institute ale Academiei de Științe a Moldovei. Odată cu plecarea lor din

colectivul muzeal, s-a mărit substanțial sarcina de muncă pe care trebuie să o realizeze angajații rămași. Nu dispunem de cercetători specializați în domeniile menționate (entomologie, paleontologie și geologie) care sunt reprezentate în patrimoniul muzeal. Pentru a angaja tineri cercetători în aceste funcții, e nevoie de mai mulți ani pentru a forma competențele necesare și a însuși specificul lucrului la muzeu. Domeniul cercetării științifice, cu regret, nu se bucură de mare atractivitate în rândul absolvenților universităților, din cauza salariilor modeste, a numărului mic de posturi disponibile, a pericolului pierderii locului de muncă și altor factori obiectivi. Astfel, completarea personalului științific cu persoane tinere rămâne o problemă dificilă pentru muzee și pentru toate instituțiile de cercetare.

O altă prevedere nouă, introdusă de autoritățile centrale, se referă la faptul că cercetătorii de vârstă pensionară pot fi angajați doar pe 0,5 normă (până la 70 de ani) sau 0,25 normă (după 70 de ani) de retribuție. În multe cazuri, anume cercetătorii trecuți de vârsta pensiei, care au capacitatea și dorința de a-și continua activitatea profesională, se numără printre cei mai valoroși angajați. Sunt oameni care și-au dedicat întreaga viață muzeului, activând pe parcursul anilor în condiții dificile, cu o retribuție financiară foarte modestă, cu insuficiente dotări tehnice și alte mijloace materiale. Acumulând o mare experiență profesională pe parcursul timpului, ei pot realiza sarcini complexe, pot scrie lucrări de volum mare (monografii, cataloage de colecție) care reprezintă rezultatul acumulărilor de o viață întreagă. În aceeași ordine de idei, și interdicția de a ocupa funcții de conducere, pentru persoanele care au împlinit 70 de ani, are consecințe negative. Conducerea unei unități de cercetare presupune îndeplinirea unor sarcini de mare complexitate, pe care le poate realiza la un nivel corespunzător doar o persoană cu o bogată experiență în domeniu.

Menționăm și faptul că, pentru al doilea an consecutiv, nu am putut efectua plata anuală (în valoare de 150 EUR) pentru indexarea revistei muzeului în baza de date internațională CEEOL (Central and Eastern European Online Library). Motivul este că, fiind o instituție bugetară, trebuia să obținem permisiunea Trezoreriei de Stat pentru a efectua o plată peste hotare. E o procedură care solicită mult timp. În anul 2023, ni s-a refuzat efectuarea plății pentru că am prevăzut-o într-un anumit articol al bugetului instituției, iar la sfârșitul anului 2024 am fost iarăși refuzați pentru că, ni s-a spus, trebuia să prevedem suma deja la un alt articol de evidență financiară.

12. Concluzii

Cercetările realizate pe parcursul anului 2024, în cadrul subprogramului „Dimensiunile valorice ale patrimoniului muzeal în procesul de afirmare a reperelor identitare ale Republicii Moldova pe plan european”, s-au materializat în câteva volume științifice (1 monografie, 2 cataloage de colecție, 1 culegere de documente), în articole de specialitate și comunicări prezentate la conferințe, care completează orizontul de cunoștințe privind mai multe domenii ale

patrimoniului etnografic, cultura tradițională, istoria națională, colecțiile de științe ale naturii și resursele de mediu din Republica Moldova. Aceste realizări sunt deja valorificate și vor continua a fi utilizate în învățământul de diferite nivele, în educația non-formală, în oferta turistică, în cadrul diferitor evenimente culturale. Ne propunem continuarea și aprofundarea acestor direcții de investigații, în anii următori, contribuind astfel la consolidarea educației și cercetării axate pe patrimoniul muzeal, la promovarea unei imagini pozitive a țării noastre în contextul integrării europene.

Coordonatorul subprogramului
de cercetare

PROHIN Andrei _____

Data: ____31.01.2025_____

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în subprogram în anul 2024

Dimensiunile valorice ale patrimoniului muzeal în procesul de afirmare a reperelor identitare ale Republicii Moldova pe plan european

Codul subprogramului: 19.01.01

RO Au fost supuse inventarierii, evaluării stării de conservare și reconsiderării valorii patrimoniale piese din colecțiile de ierbar, preparate umede, ornitologie, crustacee, pești, amfibieni și reptile, paleontologie, geologie, pedologie, piese de lemn decorativ, filatelie. S-au elaborat și digitizat **395 de fișe analitice** ale bunurilor de patrimoniu. Au fost pregătite **3 dosare de clasare (27 de piese)** înscrise în *Registrul Patrimoniului Cultural Național Mobil*.

În cadrul Grădinii Botanice a MNEIN, a fost efectuată inventarierea detaliată a arborilor și arbuștilor din cadrul microexpozițiilor cu floră autohtonă. Au fost plantate 14 exemplare de arbori (fag european, carpen comun, gorun) și întreprinse lucrări sanitare.

A fost relevat specificul tehnic, artistic și stilistic al scoarțelor de Camenca (Transnistria), fiind editat un catalog al colecției muzeale.

Au fost aduse contribuții inedite la tipologia satelor dintre Nistru și Prut, clasificarea caselor tradiționale conform particularităților arhitectonice, amenajarea interiorului locuinței rurale. În urma cercetărilor, a fost finalizat manuscrisul monografiei „Muzeul Satului, Chișinău”, vol. 1.

A fost elucidată contribuția scriitorilor pașoptiști în aprecierea valorii patrimoniale a portului popular românesc.

A fost reliefată contribuția istoricului Paul Mihail la cercetarea patrimoniului etnografic și a culturii tradiționale din Basarabia. A fost pusă în lumină valoarea memorială a cărților din biblioteca savanților Paul și Zamfira Mihail.

Au fost elucidate transformările în vestimentația populației urbane și rurale din RSS Moldovenească.

Au fost analizate formele de recreere în RSSM, modalitățile de impunere a ideologiei comuniste în domeniul sărbătorilor, precum și limitele politicii respective.

A fost valorificată experiența utilizării metodei documentării vizuale în cercetările cu caracter istoric și etnografic din Basarabia și RSS Moldovenească.

A fost analizată valorificarea mai multor specii de copaci și pomi în cadrul civilizației tradiționale românești.

Au fost relevate experiența internațională și provocările pe plan național în domeniul facilitării accesului la patrimoniul muzeal pentru persoanele cu dizabilități.

Au fost evidențiate etapele evoluției tradiției interpretării la cobză în spațiul basarabean, valențele sale sociale, purtătorii actuali ai acestei tradiții, modalitățile de însușire și perpetuare a repertoriului la cobză în prezent. În cooperare cu specialiștii din România, a fost pregătit și depus la UNESCO dosarul „Cobza – cunoștințe, tehnici și muzici tradiționale”.

În vederea promovării „Artei cămășii cu altiță – element de identitate culturală în România și Republica Moldova”, înscris în *Lista reprezentativă UNESCO a patrimoniului cultural imaterial al umanității*, au fost puse în circuitul științific contribuțiile șezătorilor din zilele noastre la perpetuarea celor mai reprezentative tehnici și principii decorative ale acestei haine emblematice.

Au fost organizate **12 expoziții** din patrimoniul muzeului și al altor instituții. Au fost organizate **2 conferințe științifice și o masă rotundă**. Rezultatele cercetărilor au fost diseminate prin intermediul a **63 de publicații științifice** (6 volume, 2 manuale școlare, 12 articole, 31 de teze ale comunicărilor, 12 articole de popularizare), **59 de comunicări** prezentate la conferințe din republică și de peste hotare, **34 de interviuri** în mass-media.

ENG Items from the collections of the herbarium, wet preparations, ornithology, crustaceous, fish, amphibians, reptiles, palaeontology, geology, paedology, decorative wood, and philately were inventoried, their state of conservation was evaluated, and their heritage value was reconsidered. **395 analytical cards** were written and digitized. **3 classification files (27 items)** were inscribed in the *Registry of the National Movable Cultural Heritage*.

Within the Botanical Garden of MNEIN was made a detailed inventorying of trees and bushes from the micro-exhibitions with autochthonous flora. There were planted 14 trees (European beech, common hornbeam, and sessile oak) and sanitary works were accomplished.

One revealed the technical, artistic, and stylistic specific of the wall-carpets from Camenca region (Transnistria), and a catalogue of the museum collection was published.

Original contributions were brought to the study of the typology of villages between Nistru and Prut, the classification of traditional houses according to their architectural peculiarities, and the outfits inside of rural dwellings. As a result of these investigations, one finished the manuscript of the monograph "Village Museum, Chişinău", vol. 1.

One elucidated the contribution of writers from the 1848 generation in appraising the heritage values of the Romanian folk dress.

One emphasized the contribution of the historian Paul Mihail in the investigation of the ethnographic heritage and the traditional culture from Bessarabia. One highlighted the memorial value of books from Paul and Zamfira Mihail's library.

The transformations in the dress of urban and rural population from MSSR were researched.

One analysed the forms of spending leisure time in MSSR, the ways of imposing the communist ideology in holidays, as well as the limits of this policy.

The experience of using the method of visual documentation in the historical and ethnographical researches in Bessarabia and MSSR was valorised.

There was analysed the experience of valorization of several species of trees within the Romanian traditional civilization.

The international experience and the challenges at national level in facilitating the access to museum heritage for people with disabilities was studied.

There were highlighted the stages of the evolution of the tradition of playing cobza in Bessarabia, its social significations, the nowadays bearers of this tradition, the ways of learning and transmitting the cobza repertoire in present time. In cooperation with specialists from Romania, was prepared and submitted to UNESCO the nomination file "Cobza – traditional knowledge, techniques, and music".

To promote "The art of the traditional blouse with embroidery on the shoulder (*altiță*) – an element of cultural identity in Romania and the Republic of Moldova", inscribed in the *UNESCO Representative list of the intangible cultural heritage of humanity*, there were brought into scientific circuit the contributions of nowadays sewing socials to perpetrate the most representative techniques and decorative principles of this emblematic dress item.

There were organized **12 exhibitions** from the museum heritage and of other institutions. **2 scientific conferences and one round table** were held. The results of the investigations were disseminated through **63 scientific publications** (6 books, 2 schoolbooks, 12 articles, 31 abstracts of conference presentations, 12 articles of popular science), **59 presentations** at conferences in the republic and abroad, **34 interviews** in mass-media.

Coordonatorul subprogramului

de cercetare

PROHIN Andrei

Data: __31.01.2025__

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul 2024 în cadrul subprogramului de cercetare**

***Dimensiunile valorice ale patrimoniului muzeal în procesul de afirmare a reperelor identitare
ale Republicii Moldova pe plan european***

Codul subprogramului: 19.01.01

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1. monografii internaționale

1.2. monografii naționale – 1

1. VICOL, P., COJOCARI, E. *Muzeul și meșterii populari: salvagardarea tradiției meșteșugărești / Museum and Folk Craftsmen: safeguarding the craftsmanship tradition*. Chișinău: Lexon-Prim, 2024. 255 p. ISBN 978-9975-173-155.

2. Capitole în monografii naționale/internaționale – 1

1. COJOCARI, E. Evoluția rețelei muzeale în Republica Moldova (1990-2022), între tradiție și dezvoltare. În: COROBICA, L. (coord.). *Panorama postcomunismului în Republica Moldova*. Vol. II. București: Editura Institutului Cultural Român, 2024, pp. 364-396. ISBN 978-973-577-775-3.

3. Editor de culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale și internaționale

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF) – 1

1. DOLGHI, A. Documentarea vizuală în cercetările istorice și etnologice din Republica Moldova. *Revista Transilvania*. 2024, nr. 10, pp. 76-89. ISSN 0255-0539. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/218455

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute – 3

1. DOLGHI, A. Transformările în vestimentația populației RSS Moldovenești în contextul realităților sociale și economice din anii 1944-1961. *Anuar Acta Terrae Fagarasiensis*, 2024, vol.

XIII, p. 352-367. ISSN 2285-5130. <https://biblioteca-digitala.ro/?pub=2270-acta-terrae-fogarasiensis-actatf>

2. ONOFRIESCU, V. Ceramica de la Iurcenii-Nisporeni în colecția Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală. *Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei*, Iași, 2024, vol. XXIV, pp. 313-322. ISSN 1583-6819. https://biblioteca-digitala.ro/?volum=30572-anuarul-muzeului-etnografic-al-moldovei-amem-24-xxiv-2024&fbclid=IwY2xjawIAHTJleHRuA2FlbQIxMAABHZkj1Cu8HzNXuWVZWpzAOsxE7J-SYM9qx7Gi_qMmx3g77OT1mB2A_wk_Bw_aem_YHCG7ucom2LalUqN7TBQ

3. PROHIN, A. **Rec.: V. Buzilă.** *Creatori, purtători și admiratori ai costumului tradițional în sec. al XXI-lea*. Chișinău: Epigraf, 2022. *Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei*, Iași, 2024, vol. XXIV, pp. 488-496. ISSN 1583-6819. https://biblioteca-digitala.ro/?volum=30572-anuarul-muzeului-etnografic-al-moldovei-amem-24-xxiv-2024&fbclid=IwY2xjawIAHTJleHRuA2FlbQIxMAABHZkj1Cu8HzNXuWVZWpzAOsxE7J-SYM9qx7Gi_qMmx3g77OT1mB2A_wk_Bw_aem_YHCG7ucom2LalUqN7TBQ

4.3. în reviste din Registrul Național al revistelor de profil, cu indicarea categoriei – 1

1. CANDU, Teodor. Considerații privitoare la atestarea toponimului Ciocana/Ustia Ciocanei de pe Bâc. *Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă „Akademos”*. 2024, nr. 1(72), pp. 101-104 (Categorie B). ISSN 1857-0461. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/205688

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

5.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

6. Articole în lucrările conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare) – 1

1. CANȚÎR, A.; CURCUBĂȚ, S. Particularitățile pedo-geomorfologice ale bazinului hidrografic Cubolta, Republica Moldova. În: *Asamblajul pedologic din aria pericarpatică și piemontană din estul României. Ghidul celei de-a XXXIII-a ediții a Simpozionului „Factori și procese pedogenetice din zona temperată”*. Iași, 2024, pp. 122-139. ISBN: 978-606-714-911-1

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova – 5

1. BUZILĂ, V. Realități etnografice surprinse de preotul și cărturarul Paul Mihail. În: *Preotul și cărturarul Avva Paul Mihail. Comunicările Simpozionului Științific Internațional „Valori bibliofile”*. Ediția a XXXIII-a, 13 iunie 2024. Chișinău, 2024, pp. 76-86. ISBN 978-5-

86654-026-6.

2. CANDU, Teodor. Valoarea rezultatelor cercetărilor lui Paul Mihail de la Nișcani din perspectiva unor documente necunoscute din sec. al XIX-lea. În: Preotul și cărturarul Avva Paul Mihail. Comunicările Simpozionului Științific Internațional „Valori bibliofile”. Ediția a XXXIII-a, 13 iunie 2024. Chișinău, 2024, pp. 19-50. ISBN 978-5-86654-026-6.

3. COJOCARI, E. Turismul accesibil în Republica Moldova: provocări, oportunități, strategii. În: „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății de mâine”, Iași-Chișinău: 2024, vol. 8, pp. 337-344. ISBN 2558-894X. https://enciclopedia.asm.md/wp-content/uploads/vol.-8_Condraticova_patrimoniu-2024.pdf?fbclid=IwY2xjawIARD5leHRuA2FlbQIxMAABHc2dX0YL83dJOAfdu_k4yGfLQyp9mjwnFQ7A_zr-Za7VhbFh7YRdzrLwKQ_aem_hJ_iHkG0RgrpYfJ_W3IUvw

4. CURCUBĂȚ, S.; CIOLACU, T.; CÂNȚÎR, A. Istoricul cercetărilor pedologice în cadrul bazinului hidrografic Cubolta. În: Conferința științifică națională, cu participare internațională, „Integrare prin Cercetare și Inovare”, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 9-10 noiembrie 2023. Științe ale naturii și exacte. Chișinău: CEP USM, 2024, pp. 140-150. ISBN 978-9975-62-687-3. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/200789

5. PROHIN, A. Cărți, însemnări și dedicații din biblioteca familiei Mihail. În: Preotul și cărturarul Avva Paul Mihail. Comunicările Simpozionului Științific Internațional „Valori bibliofile”. Ediția a XXXIII-a, 13 iunie 2024. Chișinău, 2024, pp. 122-130. ISBN 978-5-86654-026-6.

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională din Republica Moldova

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare) – 3

1. DOLGHI, A. *The fight against "speculation" in the Moldovan SSR in 1944-1961*. In: *The 2nd International Conference "Heritage Capitalisation and Development - Identity, Innovation, Digitalisation, Environment, Awareness And Security" Heritage – Ideas. October 30-31, 2024, Bucharest, Romania*, p. 43-44. (fără ISBN). https://www.ien.ro/sites/default/files/Heritage-IIDEAS%202024_Book%20of%20abstracts.pdf

2. PANĂ, S., CURCUBĂȚ, S., BADIUC, I. Franz Ostermann – Dedication and Contribution to the Development of the National Museum of Ethnography and Natural History from Chișinău. In: *Abstracts of the Scientific Symposium "Biology and Sustainable Development"*,

the XXII-nd edition, Ion Borcea Natural Sciences Museum Complex, Bacau, Romania, November 21-22, 2024, p. 74.

3. ROBU, MARIUS; MIREA, IONUȚ-CORNEL; FAUR, LUCHIANA-MARIA; VLAICU, MARIUS; RIVALS, FLORENT; DUÑÓ-IGLESIAS, PAULO; RAMÍREZ-PEDRAZA, IVAN; MARTIN, JEREMY; OLIVE, SÉBASTIEN; DODAT, PIERRE-JEAN; VANHECK, FRANK; ANGHELUȚĂ, LAURENȚIU; MAROM, NIMROD; SHAFIR, ROEE; MEIRI, MEIRAV; POWER, EVE; MELORO, CARLO; TÎRLĂ, LAURA; OBADĂ, THEODOR; CROITOR, ROMAN; PASCARI, VIORICA; **DELINSCHI, ELENA**; HRISTOVA, LATINKA; SPASSOV, NIKOLAI; GOSPODINOV, MARIN; DIMITRIJEVIĆ, VESNA; ALIBURIĆ, SANJA; BOGIĆEVIĆ, KATARINA; STEFANOVIĆ, IVAN; HAIDĂU, CĂTĂLINA; ILIE, ANDRA; SUDAR, NATALIJA; ALICJA, KAŻMIERKIEWICZ; BUJALSKA, BARBARA; POPOVIĆ, DANIJELA; BACA, MATEUSZ; ÉGÜEZ, NATALIA; PUȘCAȘ, MONTANA-CRISTINA; STREMTAN, CIPRIAN-COSMIN. Paleoeology and extinction of large mammals from Isotopic Stages 3-1 of the Romanian Carpathians (and beyond): an integrative approach (INTEGRATE). Preliminary results. In: *International Zoological Congress, organized by the „Grigore Antipa” National Museum of Natural History. Book of Abstracts*. Bucharest, November, 6-9, 2024, pp. 108-109. ISSN (print edition): 1223-2254; ISSN (on-line edition): 2247-0735. https://www.researchgate.net/publication/385523338_ZoologyCon_2024_-_Book_of_Abstracts

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova – 10

1. BUZILĂ, Varvara. Realități etnografice surprinse de preotul și cărturarul Paul Mihail. În: *Simpozionul Științific Internațional „Valori bibliofile” – 2024. Ediția a XXXIII-a „Preotul și cărturarul Avva Paul Mihail”*. 13 iunie 2024. Chișinău, 2024, pp. 12-13. ISBN (lipsește)

2. CANDU, Teodor. Valoarea rezultatelor cercetărilor lui Paul Mihail de la Nișcani din perspectiva unor documente necunoscute din sec. al XIX-lea. În: *Simpozionul Științific Internațional „Valori bibliofile” – 2024. Ediția a XXXIII-a „Preotul și cărturarul Avva Paul Mihail”*. 13 iunie 2024. Chișinău, 2024, pp. 8-9. ISBN (lipsește)

3. CANDU, Teodor. Condica Sămeșiei ținutului Codru (1813-1814). Contribuție la valorificarea izvoarelor istorice. In: *Latinitate, Romanitate, Românităte. Ediția 8, 31 octombrie - 2 noiembrie 2024, Chișinău*. Chișinău: Editura „Lexon-Prim”, 2024, pp. 80-82. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/216019

4. CANDU, Teodor. Rechizitoriul și tipologia documentelor din dosarele civile ale Execuției Judecătorei a Departamentului Întâi al regiunii Basarabiei (1813-1816). In: *Congresul Național al Istoricilor Români. 27-31 august 2024, Chișinău*. Chișinău: Casa Editorial-Poligrafică

„Bons Offices” SRL, 2024, p. 161. ISBN 978-5-36241-280-7.
https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/212141

5. CANDU, Teodor. Retrospectives from the 21st century regarding the role of women since the beginning of the 19th century. Documentary testimonies from the fund of the exarchate dicastery of Chisinau and Hotin. In: *Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine. Ediția 9, 8-9 februarie 2024, Chișinău*. Iași-Chișinău-Lviv: 2024, pp. 107-108. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/203510

6. COJOCARI, E. Comerțul urban reflectat în expoziția permanentă a MNEIN. În: *„Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine”. Conferința științifică internațională. Ediția a IX-a, consacrată Zilei internaționale a femeilor și fetelor cu activități în domeniul științei, 11 februarie 2024. Iași-Chișinău-Lviv, 8-9 februarie 2024*, p. 131. ISSN 2558-894X. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/203633

7. COJOCARI, E. Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la patrimoniul muzeal: aspecte legislative și cadru funcțional în Republica Moldova. În: *Conferința științifică a Muzeului Național de Istorie a Moldovei „Istorie – Arheologie - Muzeologie”. Ediția a XXXIV-a. 24-25 octombrie 2024. Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2024*, pp. 154-155. ISBN: 978-5-36241-331-6 https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/213703

8. DOLGHI, A. Propaganda comunistă versus asigurarea raționalizată cu produse alimentare și mărfuri industriale de larg consum în RSS Moldovenească (1944-1947). În: *Congresul Național al Istoricilor Români: CNIR: Rezumate ale comunicărilor, Chișinău – Suceava, 27-31 august 2024: [ediția a 4-a]*. Chișinău, 2024, p.238-239. ISBN 978-5-36241-280-7. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/212363

9. DOLGHI, A. Aplicarea cunoștințelor și materialelor referitoare la viața cotidiană în RSS Moldovenească în predarea/învățarea istoriei în ciclul gimnazial și liceal: aspecte teoretice și practice. În: *Congresul Național al Istoricilor Români: CNIR: Rezumate ale comunicărilor, Chișinău – Suceava, 27-31 august 2024: [ediția a 4-a]*. Chișinău, 2024, p.282. ISBN 978-5-36241-280-7. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/212442

10. PROHIN, A. Cărți, însemnări și dedicații din biblioteca familiei Mihail. În: *Simpozionul Științific Internațional „Valori bibliofile”. Ediția a XXXIII-a „Preotul și cărturarul Avva Paul Mihail”. 13 iunie 2024*. Chișinău, 2024, pp. 23-24. ISBN (lipsește).

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională din Republica Moldova – 2

1. DUDNICENCO, N. The use of the maple tree by the Romanian people (Utilizarea copacului de arțar de către poporul român). In: *The National Conference with international*

participation „Natural sciences in the dialogue of generations”, VII-th edition. September 12-13, 2024. Abstract Book. Chișinău: CEP USM, 2024, p. 46. ISBN 978-9975-62-756-6 https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/215180

2. DUDNICENCO, N. The use of the poplar tree by the Romanian people (Utilizarea copacului de plop de către poporul român). In: *The National Conference with international participation „Natural sciences in the dialogue of generations”, VII-th edition. September 12-13, 2024. Abstract Book*. Chișinău: CEP USM, 2024, p. 47. UDC: 633.878:615.89(498); ISBN 978-9975-62-756-6 https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/215182

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale – 16

1. BADIUC, I. Activitatea naturalistului Václav Fric, reflectată în colecțiile Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală. In: *Conferința științifică „Perspective contemporane de cercetare în etnologie, muzeologie și științele naturii”. Ediția a XXXV-a. Chișinău, 23 octombrie 2024*. Chișinău, 2024, pp. 40-41. ISBN 978-9975-173-01-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/215105

2. BUZILĂ, V. Tipuri de locuințe tradiționale în spațiul pruto-nistean. In: *Conferința științifică „Perspective contemporane de cercetare în etnologie, muzeologie și științele naturii”. Ediția a XXXV-a. Chișinău, 23 octombrie 2024*. Chișinău, 2024, p. 21. ISBN 978-9975-173-01-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/215093

3. CANDU, Teodor. Portrete și note despre personalități românești din secolul al XIX-lea în scrierile unui angajat al departamentului asiatic al MAE, Imperiul Rus. In: *Conferința științifică „Istorie, etnografie și spiritualitate în viziunea personalităților basarabene din a doua jumătate a sec. al XIX-lea – prima jumătate a sec. al XX-lea. In memoriam Acad. Iustin Frățiman”. Ediția a V-a, 24 septembrie 2024, Chișinău*. Chișinău, 2024, pp. 24-25. ISBN 978-9975-172-93-6. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/213143

4. COJOCARI, E. Familia Casso – între luptă și destin. În: *Conferința științifică „Istorie, etnografie și spiritualitate în viziunea personalităților basarabene din a doua jumătate a sec. al XIX-lea – prima jumătate a sec. al XX-lea. In memoriam Acad. Iustin Frățiman”. Ediția V-a, 24 septembrie 2024. Programul și rezumatele comunicărilor*. Chișinău, 2024, pp. 18-19. ISBN 978-9975-172-93-6. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/213139

5. COJOCARI, E. Pedagogia muzeală – instrument al incluziunii copiilor cu dizabilități. În: *Conferința științifică „Perspective contemporane de cercetare în etnologie, muzeologie și științele naturii”. Ediția a XXXV-a. Chișinău, 23 octombrie 2024*. Chișinău, 2024, pp. 10-11. ISBN 978-9975-173-01-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/215085

6. **DELINSCHI, E.;** DELINSCHI, A. Din istoricul cercetărilor paleontologice și noi descoperiri în apropierea satului Gura Galbenei. În: *Conferința științifică „Perspective contemporane de cercetare în etnologie, muzeologie și științele naturii”*. Ediția a XXXV-a. Chișinău, 23 octombrie 2024. Chișinău, 2024, pp. 51-52. ISBN 978-9975-173-01-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/215112

7. DOLGHI, A. Documentarea vizuală în cercetările Institutului Social Român din Basarabia. În: *Conferința științifică „Istorie, etnografie și spiritualitate în viziunea personalităților basarabene din a doua jumătate a sec. al XIX-lea – prima jumătate a sec. al XX-lea. In memoriam Acad. Iustin Frățiman”*. Ediția V-a, 24 septembrie 2024. Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2024, pp. 20-21. ISBN 978-9975-172-93-6. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/213140

8. DOLGHI, A. Vestimentația în mediul rural din RSS Moldovenească în anii 1944-1961 (în baza materialului colectat în expedițiile etnografice). În: *Conferința științifică „Perspective contemporane în etnologie, muzeologie și științele naturii”*. Ediția XXXV, dedicată aniversării a 135 de ani de la înființarea Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală. Ediția XXXV, 23 octombrie 2024. Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2024, pp. 28-29. ISBN 978-9975-173-01-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/215099

9. DUDNICENCO, N. Valențe culturale ale copacului de măr la poporul român. În: *Conferința științifică „Perspective contemporane de cercetare în etnologie, muzeologie și științele naturii”*. Ediția XXXV, dedicată aniversării a 135 de ani de la înființarea Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală, 23 octombrie 2024. Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2024, p. 34-35. ISBN 978-9975-173-01-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/215102

10. DUDNICENCO, N. Utilizarea arbustului de corn la poporul român. În: *Conferința științifică „Perspective contemporane de cercetare în etnologie, muzeologie și științele naturii”*. Ediția XXXV, dedicată aniversării a 135 de ani de la înființarea Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală, 23 octombrie 2024. Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2024, p. 36-37. ISBN 978-9975-173-01-8 https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/215103

11. NAGACEVSCHI, T.; **CURCUBĂȚ, S.;** **PANĂ, S.** Cernoziomul tipic din Stepa Bălților, deținător al titlului Solul anului 2024. În: *Conferința științifică „Perspective contemporane de cercetare în etnologie, muzeologie și științele naturii”*. Ediția XXXV, dedicată aniversării a 135 de ani de la înființarea Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală, 23 octombrie 2024. Chișinău, 2024, pp. 43-44. ISBN: 978-9975-173-01-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/215107

12. PANĂ, S. Zonele albastre: regiuni socio-geografice-cheie în cercetările privind longevitatea și sănătatea umană. În: *Conferința științifică „Perspective contemporane de cercetare în etnologie, muzeologie și științele naturii”*. Ediția XXXV, dedicată aniversării a 135 de ani de la înființarea Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală. 23 octombrie 2024. Chișinău, 2024, pp. 49-50. ISBN: 978-9975-173-01-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/215111

13. PROHIN, A. Nicolae Iorga și Muzeul Zemstvei Basarabiei. În: *Conferința științifică „Perspective contemporane în etnologie, muzeologie și științele naturii”*. Ediția XXXV, 23 octombrie 2024, Chișinău, 2024, pp. 12-13. ISBN 978-9975-173-01-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/215086

14. REȘETNIC, E. Tendințele ideologiei comuniste de a crea noi obiceiuri și sărbători. În: *Conferința științifică „Perspective contemporane în etnologie, muzeologie și științele naturii”*. Ediția XXXV, 23 octombrie 2024, Chișinău, 2024, pp. 30-31. ISBN 978-9975-173-01-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/215100

15. VICOL, P. Mișcarea antisovietică „Luptătorii de bună voință” din satul Cuhureștii de Jos, județul Soroca. În: *Conferința științifică „Istorie, etnografie și spiritualitate în viziunea personalităților basarabene din a doua jumătate a sec. al XIX-lea – prima jumătate a sec. al XX-lea. In memoriam Acad. Iustin Frățiman”*. Ediția V-a, 24 septembrie 2024. Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2024, p. 9. ISBN 978-9975-172-93-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/213134

16. VICOL, P. Tradiția târgului meșterilor populari la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală. În: *Conferința științifică „Perspective contemporane în etnologie, muzeologie și științele naturii”*. Ediția XXXV, 23 octombrie 2024. Chișinău, 2024, pp. 8-9. ISBN 978-9975-173-01-8. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/215083

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

8.1.cărți (cu caracter informativ) – 1

1. PROHIN, A. *Calendarul tradițiilor populare pentru copii*. Ilustrații A. Dimitrov. Chișinău: Lexon-Prim, 2024. 195 p. ISBN 978-9975-173-05-6.

8.2. enciclopedii, dicționare

8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice) – 4

1. CIOCANU, M., ONOFRIESCU, V. *Ștergare moldovenești (sfârșitul sec. XIX – sec. XX). Catalog. Colecțiile muzeului*. Ediția a II-a, revăzută și completată. Chișinău: Lexon-Prim, 2024. 327 p. ISBN 978-9975-172-85-1.

2. *Scoarța de Camenca – Rai de pomi și flori. Catalog / autoarea textelor: V. Buzilă.* Chișinău: Editura Lexon Prim, 2024. 79 p. ISBN 978-9975-172-46-2.

3. DOLGHI, A. (editor). *Viața cotidiană în RSS Moldovenească: (1944-1961): Studiu și documente.* Chișinău: S. n., 2024. 375 p. ISBN 978-9975-46-955-5.

4. FELEA, A.; BOLDUMA, V.; **DOLGHI, A.** Politică externă, războaie și diplomație. Spațiul românesc în context internațional: Crestomație. Chișinău: Lexon-Prim, 2024. 227 p. ISBN 978-9975-173-08-7

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort) – 2

1. FELEA, A., **DOLGHI, A.**, GUMENÂI, I., REVENCO-BÂRLĂDEANU, A. Istoria românilor și universală. Manual pentru clasa a VIII-a. Chișinău: Editura Texter, 2024. 176 p. ISBN: ISBN 978-9975-3680-0-1

2. **DOLGHI, A.**, FELEA, A., ENCIU, N., REVENCO-BÎRLĂDEANU, A. Istoria românilor și universală: Manual pentru clasa a 12-a. Chișinău: Știința, 2024. 304 p. ISBN 978-9975-85-476-4.

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice.

Articole de popularizare a științei – 12

1. CATAREV, C., **DOLGHI, A.** Chisinau, Moldova's capital, was the setting for an IE Certified Interpretive Guide (CIG) course in July 2024. In: *Interpret Europe Newsletter – Autumn 2024*, p. 10-11. www.interpret-europe.net

2. PROHIN, A. Calendar popular: ianuarie. *Alunelul*. 2024, nr. 1 (432), pp. 16-17. ISSN 1857-4173.

3. PROHIN, A. Calendar popular: februarie. *Alunelul*. 2024, nr. 2 (433), pp. 16-17. ISSN 1857-4173.

4. PROHIN, A. Calendar popular: martie. *Alunelul*. 2024, nr. 3 (434), pp. 16-17. ISSN 1857-4173.

5. PROHIN, A. In memoriam. Nichita Smochină – 130. *Florile Dalbe*. 7 martie 2024, nr. 9-10 (4471-4472), p. 7.

6. PROHIN, A. Calendar popular: aprilie. *Alunelul*. 2024, nr. 4 (435), pp. 16-17. ISSN 1857-4173.

7. PROHIN, A. Calendar popular: Paștele. *Alunelul*. 2024, nr. 5-6 (436), pp. 20-21. ISSN 1857-4173.

8. PROHIN, A. Calendar popular: iulie-august. *Alunelul*. 2024, nr. 7-8 (437), pp. 20-21. ISSN 1857-4173.

9. PROHIN, A. Calendar popular: septembrie. *Alunelul*. 2024, nr. 9 (438), pp. 16-17. ISSN 1857-4173.

10. PROHIN, A. Calendar creștin: octombrie. *Alunelul*. 2024, nr. 10 (439), pp. 16-17. ISSN 1857-4173.

11. PROHIN, A. Calendar popular: noiembrie. *Alunelul*. 2024, nr. 11 (440), pp. 16-17. ISSN 1857-4173.

12. PROHIN, A. Calendar popular: decembrie. *Alunelul*. 2024, nr. 12 (441), pp. 16-17. ISSN 1857-4173.

Coordonatorul subprogramului

de cercetare

PROHIN Andrei

Data: __31.01.2025_____

Componenta echipei de cercetare

Codul subprogramului: 19.01.01

Echipa subprogramului pentru 2024							
Nr.	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Funcția	Norma de muncă	Data angajării	Data eliberării
1	Prohin Andrei	1985	doctor	Secretar științific	1,0	02.01.2024	-
2	Buzilă Varvara	1955	doctor	Șefa secției Etnografie	0,5	10.01.2024	-
3	Pană Sergiu	1978	doctor	Șeful secției Științele Naturii	1,0	02.01.2024	-
4	Brihuneț Manole	1962	doctor	Cercet. șt. coordonator	1,0	02.01.2024	01.04.2024
5	Dolghi Adrian	1981	doctor	Cercet. șt. coordonator	1,0	15.04.2024	-
6	Curcubăt Stela	1968	doctor	Cercet. șt. coordonatoare	0,5	10.01.2024	
7	Candu Teodor	1978	doctor	Cercet. șt. coordonator	0,5	10.01.2024	-
8	Dudnicenco Nicolae	1982	doctor	Cercet. șt. superior	1,0	02.01.2024	-
9	Ciobanu Aureliu	1969	-	Cercet. șt.	1,0	02.01.2024	-
10	Reșetnic Elena	1985	-	Cercet. șt.	1,0	02.01.2024	
11	Onofriescu Valentina	1961	-	Cercet. șt.	0,5	10.01.2024	-
12	Melinti Veronica	1974	-	Cercet. șt.	0,5	01.02.2024	28.06.2024
13	Cojocari Elena	1980	-	Cercet. șt.	0,25	01.02.2024	-
14	Badiuc Irina	1985	-	Cercet. șt.	0,5	02.02.2024	-
15	Delinschi Elena	1983	-	Cercet. șt.	0,5	14.02.2024	-
16	Vicol Petru	1975	-	Cercet. șt.	0,5	10.01.2024	-

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor 20%

Directorul unității de cercetare VICOL Petru _____

Coordonatorul subprogramului
de cercetare PROHIN Andrei _____

Data: ____31.01.2025____